

Domine Darka Zupanca se rušijo

Po dveh desetletjih so v poslovno-nepremičninskem imperiju celjskega podjetnika začele zevati velike luknje

Se še spominjate celjskih slaščičarn Na-na in Mignon, gostilne Majolka in hotela Turška mačka, za katerega na spletnih straneh Lonely planet še vedno piše, da je najbolj ljubko prenočišče v Celju? V prostorih Na-na že nekaj let prodajajo oblačila, v Mignonu je poslovalnica ene od bank, Majolka in Turška mačka, ki sta na takšnih lokacijah, da bi si zanj v tujini vsak gostinec obliznil vse prste, pa že nekaj let zaprti propadata. Se vam zdi izbor prav teh štirih lokalov v središču Celja nenavaden, saj je v mestu zaprtih vrat in zapuščenih izložb še kar nekaj? Skupni imenovalec vseh štirih, lahko pa bi jih zapisali še več, je Darko Zupanc s svojim podjetjem, delniško družbo PSZ, poslovna skupina.

Zaprte trgovine in lokali niso edino, zaradi česar je v Celju težko najti nekoga, ki bi o Darku Zupancu povedal kaj dobrega in spodbudnega. Ob poslovni poti Zupanca namreč leži tudi cela vrsta propadlih celjskih podjetij. Vsak čas bo med njimi, to je zdaj že gotovo, tudi Avto Celje, ki mu bo, kot trdijo nekateri, najbrž sledilo še trgovsko in kmetijsko podjetje Meja iz Šentjurja.

S hipotekami obremenjena

podjetja

Darko Zupanc je svoj poslovno-nepremičninski imperij, v katerem je trenutno več kot deset podjetij in mnogo nepremičnin v Sloveniji in državah bivše Jugoslavije, gradil dve desetletji. Pri tem sta bila in sta še vedno njegova najbolj zvesta spremljevalca Branko Šibakovski, trenutno direktor Avta Celje, in Sašo Zelenovič, ki je lani, ko se je Zupanc upokojil, prevzel vodenje poslovne skupine PSZ. Med lastniki podjetij, ki jih je ustanovljal Zupanc, in med nadzorniki podjetij, ki jih je prevzel, so bili ves čas tudi nekateri njegovi družinski člani, kar je razvidno iz dokumentov in podatkov, objavljenih na spletnih straneh Ajpasa.

Od kod Zupancu denar za prve prevzeme podjetij, je velika skrivnost, ki je ne poznajo niti tisti, ki so z njim delali dlje časa. Vendar je, kot pravi eden od spremljevalcev njegove poslovne poti, Zupančev začetni vzpon tipičen primer, kako je premoženje pidov odtekalo v zasebno last. Poleg tega nam je naš vir potrdil, v Celju sicer »javno skrivnost«, da naj bi bila lokalna podružnica Abanke dolgo let njegova samopostrežba, v kateri naj bi brez težav dobival nerazumno visoka posojila. Zanje naj bi zastavljali premoženje podje-

tij iz svoje skupine. Na Avtu Celje naj bi se tako nabralo za kar 36 milijonov evrov hipotek, s posojili pa naj bi bila krepko obremenjena tudi šentjurska Meja. Vendar Zupanc hčerinskih podjetij naj ne bi obremenjeval le s hipotekami, ampak jih je tudi z najemom posojil za skupino PSZ, a tudi z drugimi finančnimi obveznostmi. Tako naj bi, po naših virih, Avto Celje pred leti za skupino moral kupiti nove poslovne prostore v stavbi Arena Petrol, čeprav ima v središču Celja veliko poslovno zgradbo, ki jo je dobil skupaj s trgovskim podjetjem Potrošnik. Avto Celje naj bi tudi za PSZ najel osem milijonov evrov visoko posojilo, za nameček pa naj bi PSZ za pokrivanje stroškov, ki naj bi nastajali zaradi pogodbe o obvladovanju, podjetjem mesečno zaračunaval za 25 tisoč evrov stroškov. Zupanc je namreč večini podjetij iz svojega poslovnega sistema vsilil pogodbe o obvladovanju.

Nikoli med povabljenimi

Zanimiv je tudi vzorec Zupančevega poslovanja, ki je pravzaprav vsa leta ostal približno enak in se je pokazal že v podjetju Gorenje Fining, kjer sta leta 1994 skupaj z Brankom Šibakovskim kot vodilna delavca zlorabi-

la položaj pri prodaji delnic Banke Celje. Zupanc si je s tem poslom pridobil 63 tisoč evrov protipravne premoženjske koristi, končno obsodbo zaradi tega kaznivega dejanja pa je dočakal šele letos. Njega in Šibakovskega je sodišče obsodilo na dve leti pogojne kazni.

Zapisano nikakor ne pomeni, da je Zupanc rasel z zlorabami položaja, ampak s spretnim premetavanjem delnic iz enega v drugo podjetje ter z medsebojnim financiranjem in pretakanjem denarja med podjetji znotraj zapletene in nepregledne mreže, ki jo je sestavil v skupini PSZ. V poslovnem imperiju Darka Zupanca je namreč toliko podjetij, kolikor jih najbrž ima le malo podobnih skupin na celjskem. In najbrž so le redki, ki so v zadnjih dvajsetih letih ustanovili in ugasnili toliko podjetij, kot jih je Zupanc. In v Celju najbrž nihče ni povzročil posrednega ali neposrednega propada toliko podjetij kot on. Morda je tudi to eden od razlogov, da je v mestu težko najti koga, ki bi o njem govoril z navdušenjem, da Zupanca nikoli ni bilo na seznamu gospodarstvenikov, ki jih je župan ob koncu leta

povabil na sprejem, in da tudi nikoli, čeprav je obvladoval pomemben del celjskega gospodarstva, ni bil v upravnem odboru ali kakšnem drugem organu regijske gospodarske zbornice.

Igra z delovnimi mesti

Za Darka Zupanca pravijo, da je hazarder, ki se že dolgo igra z lastnino, ki jo je sprva pridobival s pomočjo certifikatov, kasneje pa z najrazličnejšimi finančnimi akrobacijami, pri katerih je malo po malo iz podjetij, ki jih je prevzel, iztislil **male delničarje**. A ne samo z lastnino, Darku Zupancu v Celju zamerijo, da se je preveč igral tudi z delovnimi mesti. S podjetji, ki jih je prevzel in jih danes ni več ali jim ne gre dobro, je namreč Celje izgubilo najmanj dvesto delovnih mest.

Kaj je delal z lastnino in kaj z **malimi delničarji**, nazorno pove primer propada Turške mačke. Po nekaj prisilnih poravnava je zaposlene in bivše zaposlene, ki so kljub temu da niso imeli več nobenega glasu, še obdržali delnice podjetja, povsem potisnil v kot. **Mali**

delničarji so dolgo molčali, ko pa so izvedeli, da je vodstvo podjetja, ki ga je seveda nastavil Zupanc, za njihovim hrbtom za nizko ceno prav tako Zupančevi Trdnjavi prodalo počitniški dom v Tisnem pri Šibeniku, so skočili pokonci. Dom, ki je skupaj z zemljišči in lastno plažo bil vreden najmanj milijon evrov, so namreč zaposleni v Turški mački zgradili tako, da so se kar nekaj časa odpovedovali delu plače. Pri prodaji doma naj bi bili **mali delničarji** oškodovani za približno 600 tisoč evrov. Prepričani, da je šlo za načrtno goljufijo, so zadevo predali sodišču, vendar so kasneje od tožbe odstopili. Zmanjkalo jim je namreč denarja za odvetnike in sodne takse.

Rešitev v »prisilki«

Zaradi finančnih akrobacij, nakupov ali prodaj podjetij,

vlaganj v nepremičnine doma in na Balkanu in tudi zaradi lastnega blagostanja so pred nekaj leti v skupini PSZ začele nastajati razpoke. Več o težavah Zupančeve poslovne mreže pa se je začelo govoriti lani. Seveda naj bi bile težave povezane z visokimi posojili. Skupina PSZ naj bi s povezanimi družbami pri bankah imela najetih za okrog 70 milijonov evrov posojil, od tega pri Abanki in NLB za 50 milijonov evrov, pri drugih bankah pa za 20 milijonov evrov. Zupanc oziroma uprava njegovega poslovnega sistema sta se lani z bankami upnicami sicer začela dogovarjati o reprogramiranju posojil, vendar niso našli skupnega jezika. V začetku tedna je PSZ predlagal postopek poenostavljene prisilne poravnave.

JANJA INŽIHAR

Po zadnjih podatkih, objavljenih konec letošnjega februarja, so med desetimi največjimi naložbami skupine PSZ naslednja podjetja: Hotel Marita, Avto Celje, Hyundai avto Zagreb, Meja Šentjur, Poslovni sistem Domina Beograd, Hyundai avto Beograd, Domine Celje, Domino Tisno, Marita turizem in G. A. B Celje.

V letu 2011 se je Darko Zupanc prvič znašel na lestvici najbogatejših Slovencev. S svojim podjetjem PSZ, ki naj bi bilo takrat po izračunih sestavljalcev lestvice vredno dobrih 22 milijonov evrov, se je uvrstil na visoko 24. mesto.

Page: 3

Reach: 47000

Country: SLOVENIA

Size: 764 cm2

3 / 3

Darko Zupanc je sedež svojega poslovnega sistema že pred časom iz središča Celja preselil v stavbo Arena Petrol. Ob vhodu v stavbo v Kocenovi ulici pa je še vedno nekaj »ostankov«, ki razkrivajo del zgodovine njegove poslovne poti.